

Universitatea de Vest din Timișoara
Centrul European de Studii și Cercetări Juridice

Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
Center for Company Law and Corporate Governance

Coordonatori:

Prof. univ. dr. Radu BUFAN
Prof. univ. dr. Radu N. CATANĂ
Conf. univ. dr. Lucian BERCEA

DREPTUL COMERCIAL LA CONFLUENȚA A DOUĂ CODURI

*Lucrările Conferinței de drept comercial 2012
Brașov, 29-30 iunie 2012*

Universul Juridic
București
-2013-

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2013, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOȚIT DE SEMNĂTURA
ȘI ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Dreptul comercial la confluența a două coduri / Radu Bufan,

Radu Catană, Lucian Bercea (coord.) - București : Universul Juridic, 2013

Bibliogr.

ISBN 978-606-673-099-0

I. Bercea, Lucian (coord.)

II. Bufan, Radu (coord.)

III. Catană, Radu Nicolae (coord.)

347.7

REDACȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15; 0733.674.222**
DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

CUVÂNT ÎNAINTE

Așa cum este cunoscut, adoptarea Noilor Coduri ale României (Codul Civil, Codul de procedură civilă, Codul penal și Codul de procedură penală) a prilejuit vii dezbateri în mediul academic și în comunitatea practicienilor dreptului, în cadrul unor manifestări științifice organizate la nivel național sau local și în lucrările publicate de editurile și revistele de specialitate.

În anul 2011, Facultatea de Drept și Științe Administrative a Universității de Vest din Timișoara, împreună cu Centrul European de Studii și Cercetări Juridice Timișoara, au organizat, în zilele de 27 și 28 mai, la Timișoara, Conferința Națională a Noilor Coduri ale României. Lucrările prezentate la această manifestare științifică au fost publicate în volumul *Noile Coduri ale României. Studii și Cercetări Juridice*, Editura Universul Juridic, 2011.

Continuând inițiativa, în anul 2012, Facultatea de Drept și Științe Administrative a Universității de Vest din Timișoara și Centrul European de Studii și Cercetări Juridice Timișoara, cărora li s-au asociat Facultatea de Drept a Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca și *Center for Company Law and Corporate Governance* Cluj-Napoca, au organizat în zilele de 29 și 30 iunie, la Brașov, Conferința de Drept Comercial având ca temă *Impactul Noului Cod Civil asupra instituțiilor dreptului comercial (societățile comerciale și contractele privind activitatea comercială)*. O parte dintre lucrările prezentate la această manifestare științifică formează obiectul lucrării de față, care vede lumina tiparului cu sprijinul Editurii Universul Juridic.

Având în vedere noul sistem de reglementare a raporturilor de drept privat (sistemul monist), adoptat de noul Cod Civil, în lucrările prezentate s-a susținut argumentat existența, în continuare, a dreptului comercial, însă fundamentat pe noile concepte consacrate de noul Cod Civil, conceptul de *întreprindere* și cel de *profesionist*.

Întrucât noul Cod Civil nu definește conceptul de *profesionist* decât prin raportare la conceptul de *întreprindere*, s-a arătat că, în materie fiscală, reglementarea legală nu a putut fi modificată, aplicându-se, în continuare, vechea reglementare care are în vedere comerciantul. Observații pertinente au fost prezentate în legătură cu conceptul de *patrimoniu de afectațiune*, consacrat de Codul Civil, precum și implicațiile sale. Reforma guvernancei corporative a întreprinderilor publice (O.U.G. nr. 109/2011) a făcut obiectul unei analize competente, cu relevarea avantajelor, dar și a limitelor sale. În privința societăților comerciale, în lucrările prezentate au fost aduse contribuții însemnate în legătură cu relația dintre noul Cod Civil și Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale. Astfel, au fost formulate anumite rezerve cu privire la suprimarea, prin Legea nr. 134/2010 privind punerea în aplicare a Codului de procedură civilă, a particulei „comercial” din denumirea tradițională a societăților comerciale. Apoi, au fost prezentate aspecte semnificative ale impactului noului Cod Civil asupra regimului juridic al societăților comerciale. Menționăm, pentru exemplificare, contribuțiile privind contractul de societate, ca act constitutiv al societății, în general, și al societății comerciale, în special; nulitatea persoanei juridice și nulitatea societății comerciale; statutul asociaților, cu privire specială la pierderea calității de asociat; administrarea societății și rolul adunării generale a asociaților în conducerea societății; garanțiile având ca obiect acțiunile care se tranzacționează pe piețele reglementate etc. Referitor la regimul juridic al contractelor, în lucrările prezentate au fost înfățișate puncte de vedere care au subliniat atât progresele, cât și neajunsurile reglementării noului Cod Civil. Au fost exprimate anumite rezerve în legătură cu abandonarea în reglementarea noului Cod Civil a denumirii tradiționale de *contracte*

comerciale și înlocuirea ei cu cea de *contracte* sau *contracte civile*. În condițiile existenței activității comerciale, s-a afirmat necesitatea recunoașterii contractelor privind activitatea comercială ca o categorie de contracte supuse regulilor generale, dar și unor reguli derogatorii reglementate de Codul Civil.

În lucrările prezentate au fost formulate puncte de vedere reprezentând contribuții personale ale autorilor referitoare la aspecte esențiale ale regimului juridic al contractelor, în general, precum și al contractelor privind activitatea comercială, în special. Menționăm, spre exemplificare, problema reducerii cuantumului penalităților în concepția noului Cod Civil; impreviziunea în contracte în reglementarea noului Cod Civil; mandatul profesional; scrisoarea de garanție bancară; contractul de leasing; contractele în formă electronică etc.

Hotărâte să persevereze în lăudabila inițiativă, Facultatea de Drept și Științe Administrative a Universității de Vest din Timișoara și Centrul European de Studii și Cercetări Juridice Timișoara, împreună cu Facultatea de Drept a Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca și *Center for Company Law and Corporate Governance* Cluj-Napoca, vor organiza în zilele de 31 mai și 1 iunie 2013, la Cluj-Napoca, Conferința de Drept Comercial 2013, având ca temă *Regimul juridic al societăților comerciale și al procedurii insolvenței, în lumina Codului Civil și a Codului de Procedură Civilă*.

Interesul de care s-au bucurat cele două manifestări științifice precedente în rândul specialiștilor și al practicienilor dreptului, concretizat în participarea numeroasă și fructuoasele dezbateri, îndreptățește speranța că și viitoarea manifestare științifică va fi o reușită și un nou pas în instituirea unei adevărate tradiții pentru știința juridică românească.

Prof. univ. dr. Stanciu D. CĂRPENARU

NOTĂ LA EDIȚIA 2012 A CONFERINȚEI DE DREPT COMERCIAL

Conferința de Drept Comercial constituie o manifestare științifică prin care Facultatea de Drept și Științe Administrative din cadrul Universității de Vest din Timișoara, prin Centrul European de Studii și Cercetări Juridice, și Facultatea de Drept a Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, prin *Center for Company Law and Corporate Governance* Cluj-Napoca, urmăresc punerea în discuție a subiectelor de actualitate în domeniul dreptului comercial, înțeles ca suport juridic integrat pentru actorii și activitățile care alcătuiesc mediul de afaceri.

Conferința nu este, în peisajul juridic universitar din România, un eveniment singular. Ceea ce îl particularizează, totuși, este conjugarea eforturilor a două școli de drept reprezentative pentru lumea dreptului comercial românesc, care și-au propus să pună în comun tradiția uneia și energia celeilalte, în scopul conceperii și susținerii unui forum în care voci importante ale științei și practicii dreptului comercial să genereze dezbateri și reacții la schimbările continue ale dreptului pozitiv în materie.

Prima ediție a acestei conferințe a avut loc în anul 2006, ocazie cu care Editura C.H. Beck a publicat volumul *Ad Honorem Stanciu D. Cârpenaru. Studii juridice alese*, dedicat profesorului Stanciu D. Cârpenaru, la împlinirea vârstei de 70 de ani, eveniment pe care, cu modestia care îl caracterizează, profesorul Stanciu D. Cârpenaru nu îl amintește în cuvântul înainte la prezentul volum.

Acest început, care risca, odată cu trecerea anilor, să rămână doar un început, a fost urmat de *Conferința Națională a Noilor Coduri ale României*, organizată în anul 2011, la Timișoara, de Facultatea de Drept și Științe Administrative a Universității de Vest din Timișoara, împreună cu Centrul European de Studii și Cercetări Juridice Timișoara. Succesul conferinței, marcat prin volumul *Noile Coduri ale României. Studii și Cercetări Juridice*, Editura Universul Juridic, 2011, a reprezentat momentul revigorării conferințelor naționale dedicate dreptului comercial în contextul noilor Coduri.

Volumul de față adună în paginile sale lucrările prezentate în cadrul celei de-a doua ediții a Conferinței de Drept Comercial, desfășurată în anul 2012 și circumscrisă impactului noului Cod civil asupra a două dintre instituțiile dreptului comercial, societățile comerciale și contractele privind activitatea comercială. Contribuțiile sunt publicate pe secțiuni și valorifică legislația și doctrina anterioare datei de 31 decembrie 2012, cu excepția cazului în care se precizează altfel.

Organizatorii conferinței datorează mulțumiri editorului *Universul Juridic*, pentru profesionalismul cu care a sprijinit evenimentul, precum și pentru întreg efortul pe care apariția acestui volum l-a presupus.

Următoarea ediție a conferinței, care urmează să fie organizată în perioada 31 mai - 1 iunie 2013 la Cluj-Napoca, va fi axată pe subiecte din sfera societăților comerciale și a procedurii insolvenței, prin prisma noului Cod civil și a noului Cod de procedură civilă.

Conf. univ. dr. Lucian BERCEA
Decanul Facultății de Drept și Științe Administrative
din cadrul Universității de Vest din Timișoara

SECȚIUNEA I
**DREPTUL PROFESIONIȘTILOR
COMERCIANȚI**

SOCIETATEA SIMPLĂ: CONTRACT ȘI ENTITATE COLECTIVĂ FĂRĂ PERSONALITATE JURIDICĂ

Prof. univ. dr. **Gheorghe PIPEREA**
Universitatea din București

§1. Generalități relative la contractul de societate

1. Definiția dată de art. 1881 C. civ. contractului de societate conține elemente noi față de reglementarea anterioară (Codul civil de la 1864). Astfel:

- în ceea ce privește părțile (asociații, societarii) se precizează că ei trebuie să fie doi sau mai mulți; societățile unipersonale rămân a fi reglementate doar în legi speciale; societatea comercială unipersonală de drept comun este reglementată de Legea societăților comerciale; legislația aplicabilă operatorilor economici deținută de stat sau de comunitățile locale reglementează și societatea comercială cu unic acționar statul/comunitatea locală (autoritatea) ori, după caz, cu unic acționar o societate unde statul/comunitatea locală (autoritatea) deține totalitatea sau majoritatea acțiunilor; în domeniul profesiilor liberale sau reglementate sunt normate societățile profesionale unipersonale;

- în ceea ce privește scopul contractului, se precizează că acesta poate fi atât împărțirea beneficiilor și contribuția la suportarea pierderilor, cât și împărțirea foloaselor economice ce ar putea rezulta (acest din urmă scop era, până în prezent, specific grupurilor de interese economice, GIE);

- în ceea ce privește subiectivitatea entității colective, se precizează că societatea se constituie cu sau fără personalitate juridică.

2. Dreptul comun. Reglementarea din Codul civil cu privire la generalitățile contractului de societate și la societatea simplă se aplică și societăților comerciale, cu titlu de drept comun. De altfel, soluția rezultă și din art. 291 din Legea societăților comerciale (textul se referă la Codul comercial din 1888; în condițiile abrogării acestuia și prin efectul art. 1 alin. (1) și al art. 3 C. civ., referirea la Codul comercial se consideră a fi făcută la Codul civil). Întrucât societățile comerciale nu sunt doar contracte între asociați, ci și persoane juridice, și reglementările relative la persoana juridică (art. 197-224 C. civ.) li se aplică societăților comerciale cu titlu de drept comun. Pe de altă parte, întrucât societățile comerciale sunt profesioniști în sensul art. 3 C. civ., lor li se aplică *direct* (și nu doar cu titlu de drept comun) și dispozițiile Codului civil relative la obligații.

Soluția este similară în cazul celorlalte forme de societate care beneficiază de personalitate juridică și sunt, în același timp, profesioniști (întrucât exploatează o întreprindere, în sensul art. 3 C. civ.).

Fără puțință de tăgadă, reglementarea generalităților contractului de societate și a societății simple se aplică și societăților „civile” reglementate prin legile speciale (societățile profesionale, fondurile de investiții, fondurile de pensii etc.), societăți care sunt lipsite de personalitate juridică, prin declarație expresă a legii.

Conform art. 7 din Legea nr. 71/2011 de punere în aplicare a Codului civil, referirile din legile anterioare la societăți civile fără personalitate juridică se consideră a fi făcute la societățile simple; referirile la societățile civile cu personalitate juridică se consideră a fi făcute

la societățile cu personalitate juridică; referirile la societățile civile profesionale se consideră a fi făcute la societățile profesionale, cu sau fără personalitate juridică. Din acest punct de vedere, se poate considera, că sub raport terminologic, s-a realizat o unificare – benefică, în principiu – a denumirilor diferitelor forme de societăți.

Din sistematizarea art. 1887 C. civ. cu art. 7 din Legea de punere în aplicare a Codului civil și cu legislația anterioară, inclusiv cu Legea societăților comerciale și Legea registrului comerțului, rezultă că în dreptul privat român există *trei tipuri de societăți* care își au dreptul comun în reglementarea relativă la contractul de societate: (i) societatea simplă; (ii) societatea comercială; (iii) societatea cu personalitate juridică, alta decât societatea comercială.

Asocierea în participație este o formă specială de societate comercială fără personalitate juridică, reglementarea acesteia neavând caracter de drept comun, deși se regăsește în Codul civil. Organizațiile cooperatiste, precum și grupurile de interes economic (GIE) sunt variații de societăți comerciale.

La o primă analiză a art. 1887 C. civ. ar rezulta că *toată* reglementarea din Codul civil a contractului de societate ar constitui dreptul comun în materie de societăți, cu sau fără personalitate juridică. Dar, deși, conform art. 1881 alin. (3) C. civ., societatea se poate constitui „cu sau fără personalitate juridică”, Codul civil reglementează doar societatea simplă și asocierea în participație, care sunt societăți fără personalitate juridică. Art. 1888 C. civ. enumeră ca tipuri sau forme de societate cu personalitate juridică pe cele din Legea societăților comerciale. A aplica *tale quale* regula instituită de art. 1887 alin. (1) C. civ. ar însemna a aduce atingere securității circuitului civil, întrucât ar putea apărea riscuri de confuzie. O societate denumită, spre exemplu, „societate în nume colectiv” sau „societate pe acțiuni” determină mecanic concluzia că am avea de-a face cu o societate comercială, și nu cu o societate cu personalitate juridică reglementată de Codul civil. Pentru evitarea acestei posibile confuzii, trebuie precizat că dreptul comun în materie de societăți nu este întreaga reglementare din Codul civil cu privire la societate, ci reglementarea societății simple, la care se adaugă anumite referiri generice la contract și la faptul dobândirii personalității juridice, ca opțiune a asociaților.

Regimul juridic de drept comun al societăților trasează, deci, în linii mari: (i) definiția și caracteristicile speciale ale contractului de societate; (ii) condițiile de fond, condițiile de formă și formalitățile generice de constituire; (iii) formele generale ale societății; (iv) regulile generice ale funcționării societății; (v) raporturile dintre asociați; (vi) raporturile cu terții; (vii) încetarea contractului, dizolvarea și împărțirea între asociați a rezultatelor asocierii; (viii) societatea simplă.

Legile speciale reglementează diferite tipuri de societate, cu sau fără personalitate juridică, după forma, natura sau obiectul lor de activitate.

Nu se poate constitui o societate cu personalitate juridică direct în baza Codului civil. Nu există o societate cu personalitate juridică care să nu fie societate comercială, cooperativă, GIE, societate profesională sau agricolă. Toate aceste forme de societate sunt reglementate în legi speciale, și nu în Codul civil.

Așadar, este eronat a spune că prin noua reglementare s-a consacrat personalitatea juridică a societății „civile”, câtă vreme în Codul civil nu se reglementează societatea cu personalitate juridică și, la fel ca în vechea reglementare, se trimite – indirect – la normele speciale relative la diferite forme de societăți cu personalitate juridică. Față de Codul civil de la 1864, reglementarea din noul Codul Civil nu este net diferită decât cu privire la denumire: societatea „civilă” este acum denumită societate „simplă”.

3. Formele societare. Societățile simple și societățile în participație [la care se referă art. 1888 lit. a)-b) C. civ.] sunt reglementate exclusiv în Codul civil. Numai reglementarea relativă la societatea simplă are, totuși, caracter de normă de drept comun, aplicabilă tuturor formelor de societate.

Formele de societate arătate la art. 1888 lit. c)-g) C. civ. sunt specifice Legii societăților comerciale. Ele, de altfel, sunt reglementate chiar cu aceste denumiri în art. 2 din Legea societăților comerciale. Societățile prevăzute la art. 1888 lit. h) sunt specifice legislației cooperatiste. Niciuna dintre aceste forme, însă, nu este reglementată în Codul civil.

Art. 1888 lit. i) C. civ. face referire la orice alt tip de societate anume reglementat de lege. Spre exemplu, se poate considera că textul se referă la societatea europeană sau chiar și la GIE, care este o varietate de societate comercială. Dar textul ar putea avea în vedere și grupul de societăți (care este o „societate de societăți”), reglementat sub denumirea de „grup fiscal” în legislația fiscală sau, incidental, cu referire la aspectele juridice ale controlului acționarial sau directorial, în legislația contabilă, bancară, a pieței de capital și a protecției concurenței loiale.

4. Contractul de societate generează între societari obligații reciproce; contractul de societate este un contract bi- sau multilateral (adică, în limbajul Codului civil, un contract sinalagmatic).

Principalele obligații ale societarilor generate de contractul de societate sunt:

(i) obligația de a contribui cu un aport la constituirea fondului destinat exploatării în comun;

(ii) obligația de cooperare în vederea atingerii scopului asocierii (*affectio societatis*);

(iii) obligația de a contribui la suportarea pierderilor.

Aceste obligații sunt situații-premisă ale societății, în lipsa cărora contractul nu ar putea fi calificat ca atare, ci eventual ca un contract cu o altă natură, cu alte reguli și efecte decât cele specifice contractului de societate.

Aporturile pot consta, în principal, în bunuri sau bani. Pentru aceste aporturi, asociații în societățile simple vor primi în schimb părți de interes (în cazul societăților comerciale, asociații vor primi părți de interes, părți sociale sau acțiuni, în funcție de forma societății). Asociații pot contribui la fondul comun al colectivității și cu prestații sau cunoștințe specifice, pentru care vor primi drepturi sociale sau părți de industrie (nu și părți de interes, întrucât prestațiile și cunoștințele nu fac parte din capitalul social). Cel ce își asumă obligația unui aport la capitalul social, are și obligația vărsării (liberării, realizării) lui. În caz de neexecutare a acestei obligații, drepturile aferente calității de asociat sunt suspendate.

Obligația de cooperare presupune desfășurarea în comun a unei activități. Dat fiind scopul asocierii (împărțirea beneficiilor sau folosirea unor economii ce ar putea rezulta dintr-o activitate), înseamnă că societarii exploatează o întreprindere. Dar cooperarea nu înseamnă exclusiv desfășurarea directă, nemijlocită, a activității. Mai precis, nu toți asociații exploatează întreprinderea. Faptic, activitatea societății poate fi desfășurată doar de administrator (dacă a fost numit) sau doar de unii dintre asociați (dacă nu a fost desemnat un administrator). Pe de altă parte, activitatea societății poate fi segmentată pe elemente componente sau pe faze ale unor procese de fabricație, construcție, servicii etc. Cooperarea înseamnă și luarea deciziilor colective, abținerea de la concurența neloială, punerea periodică de cunoștințe specifice la dispoziția colectivității sau efectuarea continuă a unor prestații etc.

Scopul de care este animat fiecare dintre asociați atunci când încheie contractul de societate este acela de a participa la împărțirea beneficiilor sau de a se folosi de economia ce ar putea rezulta. Societatea comercială se constituie pentru împărțirea profitului; beneficiul, mai

larg decât noțiunea de „profit”, poate fi și utilizarea în comun a unor facilități. Dar fiecare asociat își asumă și *riscul* ca investiția sa să se piardă și, în plus, să suporte, alături de ceilalți asociați, cu patrimoniul personal, pierderile ce ar putea rezulta. Activitatea desfășurată în comun sub determinarea acestui scop este, deci, o întreprindere, pentru că presupune asumarea unui risc.

Dacă acesta este scopul fiecărui asociat, scopul entității colective, în sine, este realizarea de beneficii sau de economii. Este vorba de un scop lucrativ ce animă activitatea entității și care dă organizare acestei activități, ceea ce face din entitatea colectivă un profesionist.

Împărțirea beneficiilor sau a foloaselor se efectuează proporțional cu valoarea aportului (respectiv cu valoarea celui mai mic aport în bani sau în bunuri, în cazul asociațiilor care contribuie nu cu bani sau bunuri, ci cu cunoștințe specifice ori cu prestații). În privința partajării riscurilor de pierdere, Codul civil dispune că acestea sunt suportate de asociați, proporțional cu participarea la distribuția beneficiilor. Asociații care au contribuții în industrie sunt scutiți de a participa la pierderi, dacă aceste pierderi sunt mai mici sau egale cu valoarea contribuțiilor în industrie (în acest caz, pentru a se vedea dacă și acești asociați participă la suportarea surplusului de pierdere, este necesară evaluarea cunoștințelor specifice sau a prestațiilor). Așadar, proporția în care se suportă pierderile nu este dată de proporția aportului; de altfel, numai aportul în bani și cel în bunuri fac parte din capitalul social, nu și contribuțiile în cunoștințe sau prestațiile. Pe de altă parte, prin contract se pot stabili și alte condiții de participare la pierderi.

Dacă proporția împărțirii beneficiilor sau a pierderilor este dezechilibrată în favoarea sau în defavoarea unora dintre asociați, suntem în prezența unei *clauze leonine*. Este așa atunci când se stipulează relativ la beneficii sau la pierderi, că ele sunt convenite sau, după caz, suportate, unora ori de către unii dintre asociați. O astfel de clauză este considerată nescrisă.

Din perspectiva împărțirii beneficiilor sau a pierderilor, contractul de societate poate fi și o formă de simulație a unui alt act juridic, el putând fi recalificat, spre exemplu, drept locațiune, dacă prevede o prelevare minimă obligatorie din încasările societății. O asociere în participație sau o societate care prevede o prelevare minimă obligatorie pentru un „asociat” nu este o societate ci, în realitate, este o locațiune. Cu toate acestea, calificarea juridică de locațiune poate fi dată doar dacă asocierea nu ascunde un scop ilicit – spre exemplu, ocolirea regulilor specifice locațiunii – sau dacă prelevarea obligatorie nu înseamnă, de fapt, o clauză leonină prin scutirea de participarea la pierderi.

Lipsa reciprocității, lipsa spiritului de *affectio societatis* și lipsa aporturilor, contemporane contractului, pot determina nulitatea contractului (dacă aceste lipsuri sunt atât de importante încât afectează însăși ființa contractului) sau nulitatea raporturilor juridice ale asociatului culpabil cu ceilalți și cu entitatea colectivă. Dacă aceste lipsuri survin încheierii contractului, sancțiunea poate fi, după caz, dizolvarea (dacă aceste lipsuri fac imposibilă continuarea societății) sau excluderea asociatului culpabil.

5. Contractul de societate generează o **entitate cu sau fără personalitate juridică.**

Dacă societatea are personalitate juridică, aceasta este, în mod indubitabil, un profesionist, pentru că exploatează o întreprindere.

Patrimoniul social și răspunderea proprie sunt efecte ale personalității juridice. Contractul de societate este generatorul persoanei juridice, dar aceasta nu se dobândește automat, în momentul în care sunt întrunite condițiile-premisă (patrimoniul, organizarea, scopul), ci numai după obținerea autorizării, care este simultană sau consecutivă cu înregistrarea în registrul comerțului.